

हवामान आधारित कृषि सल्ला

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, इगतपुरी,
विभागीय कृषी संशोधन केंद्र, इगतपुरी, जि. नाशिक.

दूरध्वनी : ०२५५३ २४४०३२

ईमेल: igatpuri.amfu@gmail.com

६) हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. २७.०१.२०२३

जिल्हा : नाशिक

मागील आठवड्यातील हवामान (२१/०१/२०२३ ते २७/०१/२०२३)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (२८/०१/२०२३ ते ०१/०२/२०२३)				
२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	दिनांक	२८	२९	३०	३१	०१
०	०	०	०	०	०	०	पाऊस (मिमी)	१२	५	१०	०	०
२९.०	२७.७	२८.८	२६.५	२५.०	२५.५	३०.५	कमाल तापमान (अं. से.)	२९	२७	२६	२६	२७
९.९	९.६	९.५	८.९	१०.०	११.५	१८.५	किमान तापमान (अं. से.)	१६	१५	१२	११	११
निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	अःढगाळ	ढग स्थिती (आकाश)	ढगाळ	अःढगाळ	अःढगाळ	अःढगाळ	अःढगाळ
८६	९२	९४	८८	८०	५८	८९	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६९	७०	७४	६८	६५
२८	२८	३९	३५	३३	३०	२६	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४८	४९	४८	४५	४६
३.३	२.७	२.२	२.६	३.३	४.४	७.९	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	९.३	९.८	११.३	११.१	१६

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		पुढील पाच दिवसांच्या अंदाजानुसार दि. २८.०१.२०२३ ते ३०.०१.२०२३ दरम्यान हलक्या ते मध्यम पावसाची शक्यता आहे तसेच आकाश ढगाळ राहिल. पुढील पाच दिवसांमध्ये विभागात हवामान कोरडे वा दमट राहण्याची शक्यता आहे व तसेच कमाल तापमान २६-२९ डिग्री सें. व किमान तापमान ११-१६ डिग्री सें. दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे तसेच वा-याचा वेग ९-१६ कि.मी./तास या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामानचा पूर्वानुमानाकरीता मेघदुत मोबाईल ॲप तसेच विजेचा पूर्वानुमान पाहण्यासाठी दामिनी या मोबाईल ॲपचा वापर करावा. हलका ते मध्यम पावसाचा अंदाजलक्ष्यात घेता व स्थानिक हवामानाची स्थिती ओळखून शेतकऱ्यांनी कापणी केलेल्या पिकांना सुरक्षित जागेवर किंवा प्लास्टिक/ ताडपत्रेने झाकून ठेवावे. तसेच स्थानिक हवामानाची स्थिती ओळखून (खाली दिलेल्या सर्व पिकांच्या सल्ल्यातील) फवारणीच्या कामांची आखणी करावी. फळ बाग, पशुधन, कुक्कुट पक्षी आणि थंड वाऱ्यापासून व पावसापासून स्वतःचे संरक्षण करा.
संदेश		उन्हाळी भुईमृगाची पेरणी १५ जानेवारी ते १५ फेब्रुवारी दरम्यान करावी परंतु तापमान १५-१८ डिग्री सिल्सिअस पर्यंत वाढत नाही तोवर पेरणी करू नये.
रब्बी ज्वारी	काढणी	दूसऱ्या पंधरवाडा- ज्वारीच्या दाण्याच्या टोकाजवळ काळा ठीपक्याचे लक्षणे दिसताच ज्वारीची काढणी करावी व ८ ते १० दिवस कणसे उन्हात वाळवावीत.
उन्हाळी भुईमृग	पेरणी	उन्हाळी भुईमृगाची पेरणी १५ जानेवारी ते १५ फेब्रुवारी दरम्यान करावी परंतु तापमान १५-१८ डिग्री सिल्सिअस पर्यंत वाढत नाही तोवर पेरणी करू नये. उन्हाळी भुईमृग लागवडीसाठी हेक्टरी ५ टन शेणखत/ सेंद्रिय खत जमिनीत मिसळावे. भुईमृग पिकाचे स्थारित वाण जसे फुले उन्नती, टी.ए.जी.-२४, टी.जी.-२६, टी.पी.जे.-४१, जे.एल.-५०१, एस.बी.-११, फुले भारती खरेदी करावे.
गहू	दाने भरण्याची अवस्था	उशिरा पेरणी केलेल्या गहू क्षेत्रातील जमिनीत कायमस्वरूपी ओलावा राहून पीक क्षेत्रात थंड हवामान राखण्यासाठी पिकास नेहमीपेक्षा कमी अंतराने म्हणजे १५ दिवसांनी योग्य मात्रेत पाणी द्यावे तसेच तृषार सिंचनाचा वापर करावा. तृषार सिंचनाने शेवटचे पाणी ८० ते ८५ दिवसांदरम्यान द्यावे.
हरभरा	काढणी/घाटे भरण्याची अवस्था	जिरायती हरभरा पिकांच्या वाणांची पक्वेतेनुसार काढणी व मळणी करावी. बागायती हरभऱ्यासाठी घाटे भरण्याच्या अवस्थेत पाणी द्यावे. हरभऱ्यावरील घाटे अळीचा नियंत्रणासाठी रासायनिक कीटकनाशक क्लोरानट्रानिलीप्रोल १८.५ एस.सी.@ २.५ मिली किंवा इमामेक्टीन बेंझोएट ५ एस. जी.@ ४ ग्राम प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून (सरासरी १० अब्ज्या प्रती झाड आढळून आल्यास) फवारणी करावी
आंबा	---	आंबा पिकावरील मोहराच्या संरक्षणासाठी व तुडतुडे किडीच्या नियंत्रणासाठी इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एस.एल. @ ३ मिली प्रती लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी किंवा मेटारायझीयम अनिसोप्ली

हवामान आधारीत कृषि सल्ला

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, इगतपुरी, विभागीय कृषी संशोधन केंद्र, इगतपुरी, जि. नाशिक.

दूरध्वनी : ०२५५३ २४४०३२

ईमेल: igatpuri.amfu@gmail.com

		किंवा व्हरटीसिलीयम लेकानी किंवा कॉन्फिडॉर @४ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे. आंबा पिकावरील मोहराच्या संरक्षणासाठी व बुरशीच्या नियंत्रणासाठी गंधक@ ३० ग्राम प्रती १० लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्षे व डाळिंब		द्राक्ष व डाळिंब बागेत धूर किंवा बागेला गोणपाट किंवा साडीने किंवा शेड नेट बांधून थंडी व पावसापासून पासून संरक्षणकरावे. थंडीपासून पिकांचे संरक्षण करण्यासाठी सकाळच्या वेळी ठिबक सिंचन च्या सहाय्याने पाणी द्यावे. द्राक्षावरील भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी डायथेन कोनाझोल ०.५ मिली प्रती लि. पाणी किंवा मायक्लोबुटानील ०.४ ग्राम प्रती लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी (बागेच्या अवस्थेनुसार व काढणी पूर्व हंगाम विचारात घेऊन रोगाच्या तीव्रतेनुसार लेबल क्लेम असलेली तसेच शिफारस केलेली औषधे फवारणी करावी).
कांदा		कांदा पिकावरील करपा रोगाच्या नियंत्रणासाठी डायथेन एम-४५ (०.३%) ३ ग्रॅम प्रती लिटर + टेब्युकोनाझोल (०.१ %) १ मिली प्रती लिटर पाण्यात मिसळून हे बुरशीनाशक १० ते १५ दिवसांच्या अंतराने आलटून - पालटून फवारावेत किंवा डायथेन एम-४५ २.५ ग्रॅम किंवा कार्बेन्डाझिम १ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. कांदा पिकावरील रसशोषक किडींच्या (फुलकिड/मावा) नियंत्रणासाठी फिप्रोनील ५ एस सी@ २ मिली प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे किंवा लॅम्ब्डा सायहॅलोथ्रीन ५% ईसी ६ मिली प्रती १० लिटर पाण्यातून फवारावे. फवारणी करताना चिकट द्रव्याचा वापर करावा. कांदा पिकावरील फुलकिडे (थ्रीप्स) आणि करपा रोगाच्या नियंत्रणासाठी कार्बोसल्फान २५ ईसी@ २ मिली + ट्रायसायक्लाझोल (७५ डब्ल्यूपी) १ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे. फवारणी करताना चिकट द्रव्याचा वापर करावा.
पशुधन	जनावरांची हिवाळ्यात घ्यावयाची काळजी	जनावराना रात्री गोठ्यात ठेवावे आणि पाऊस वा थंडीपासून बचाव वा संरक्षण करण्यासाठी गोठा कोरडा ठेवावा. कुक्कुटपालनात, शेडमध्ये कृत्रिम प्रकाश देऊन पिल्ले गरम ठेवा. लहान करडे/ कोकरे/ वासरे यांचे सध्याच्या पाऊस व थंडीपासून संरक्षण करणे गरजेचे आहे. त्याचबरोबर व्यायला आलेले जनावरांचीही काळजी घेणे गरजेचे आहे. त्यासाठी जनावरांच्या गोठ्यांना बारदान / शेडनेटचे पडदे लावावेत. तसेच गोठ्यामधील उष्णता टिकून राहण्यासाठी ५०० ते १००० व्हॅटचे बल्ब गोठ्यामध्ये कमी उंचीवर लावावीत. शक्य झाल्यास गोठ्यामध्ये शेकोटी पेटवावी. गाभण जनावरांना व छोट्या जनावरांना रात्रीच्या वेळी वाळलेले गवत/ कडबा/ गोणपाट यांची बिछायत टाकावी. गोठा कोरडा राहिल याची कटाक्षाने काळजी घ्यावी. त्यासाठी दर ८ ते १० दिवसांनी गोठ्यामध्ये चुना भुरभुरावा. थंडीचे प्रमाण जास्त वाढल्यास जनावरांच्या अंगावर गोणपाट बांधावे. विशेषतः गाभण गायी-म्हशींची जास्त काळजी घ्यावी. जनावरांना जास्तीत जास्त ऊर्जा मिळण्यासाठी जनावरांच्या आहारात शेंगदाणा पेंड/ सरकी पेंड यांचा वापर वाढवावा. शक्य असल्यास बायपास फॅट आणि प्रथिनयुक्त आहार यांचा वापर वाढवावा. क्षार व जीवनसत्त्वांचे मिश्रण वाढवावे. सकाळच्या वेळी हिरवा चारा व रात्रीच्या वेळी वाळलेला चारा द्यावा. चराऊ जनावरांना चरण्यासाठी नेताना सकाळी उशिरा न्यावे, जेणेकरून गवतावर दहिवर नसेल. गोगलगाईचा प्रादुर्भाव असलेल्या ठिकाणी जनावरे चरावयास नेऊ नयेत. सर्दीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास जनावरांच्या नाकाभोवती टरपेटाईनचा बोळा फिरवावा. सर्दीचा रंग हिरवट-पिवळसर असल्यास तातडीने पशुवैद्यकाच्या सल्ला घ्यावा. जनावरांचे पिण्याचे पाणी अतिथंड नसावे. जनावरे धूवायची झाल्यास शक्यतो दुपारच्या वेळी धूवावीत.

स्रोत

- १) हवामान पूर्वानुमान
- २) मागील हवामान

:

: प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

: ग्रामीण कृषि मौसम विभाग वेधशाळा विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, इगतपुरी, जि. नाशिक

स्वाक्षरीत

ठिकाण : विकृसंके, इगतपुरी
दिनांक : २७.०१.२०२३

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, इगतपुरी
तथा सहयोगी संशोधन संचालक,
वि.कृ.सं.के., इगतपुरी, जि. नाशिक